

Datum

2024-10-10

Vår referens

Sara Marklund

Projektledare

Sara.Marklund@malmö.se

**Motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS, STK-2024-786
MN-2024-6240**

Sammanfattning

Helena Grahn (M) har inkommit med en motion om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS (svårnedbrytbara högfluorerade ämnen som bland annat används i brandskum, impregneringsmedel och teflonpannor). Forskning har visat att våtmarksväxter kan rena vatten från PFAS. Miljöförvaltningen välkomnar initiativet till rening av PFAS med våtmarksväxter men anser att det i nuläget är för tidigt skede eftersom metoden fortfarande är i försöksstadiet. Under 2024 genomför miljöförvaltningen en förstudie om PFAS i Malmö, som kommer att ge ökad kunskap om lägesbilden gällande PFAS i Malmö. Resultat och rekommendationer från förstudien kommer att utgöra underlag för fortsatt arbete inom området.

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2024-09-24
- Förslag till yttrande, daterad 2024-09-24
- Motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2024-10-24

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS till miljönämnden och tekniska nämnden.

Svar önskas senast 2024-11-01.

PFAS är ett samlingsnamn för svårnedbrytbara högfluorerade ämnen som bland annat används i brandskum, impregneringsmedel och teflonpannor. PFAS kan bland annat orsaka cancer, försämra fertilitet och påverka immunförsvaret. PFAS återfinns överallt i vår omgivning.

Forskning har visat att våtmarksväxter kan rena vatten från PFAS. Med hjälp av flytande våtmarksväxter kan man minska halterna av PFAS i vattnet i vattentäkter och på sikt även minska PFAS-halterna i dricksvatten.

Motionen föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att utreda möjligheten att införskaffa flytande våtmarker som kan rena vattnet i öppna dagvattenlösningar och andra lämpliga vattenförekomster.

Miljöförvaltningens bedömning

Under 2024 genomför miljöförvaltningen en förstudie om PFAS i Malmö, med medel från den klimat- och miljöstrategiska budgeten. Förstudien kommer att ge ökad kunskap om lägesbilden gällande PFAS i Malmö och resultat och rekommendationer från studien kommer att utgöra underlag för fortsatt arbete inom området.

Miljöförvaltningen välkomnar initiativet till rening av PFAS med våtmarksväxter men anser att det i nuläget är för tidigt skede. Metoden med att använda våtmarksväxter för att rena PFAS är fortfarande i försöksstadiet och effektiviteten är inte fastställd. Dessutom skapar de skördade växterna ett PFAS-haltigt avfall, som kräver förbränning i högre temperaturer än vanlig avfallsförbränning. Det finns även osäkerheter i hur effektiv förbränning är som destrueringsmetod för PFAS, enligt bland annat IVL Svenska miljöinstitutet, som just nu genomför en studie i samarbete med Umeå kommun där PFAS i rökgaser från avfallsförbränning ska mätas.

Miljöförvaltningen följer den fortsatta forskningen angående rening av PFAS med olika metoder.

Motionen lyfter att man genom att minska halterna av PFAS i vattnet i vattentäkter även på sikt kan minska PFAS-halterna i dricksvatten. Miljöförvaltningen vill förtydliga att när det gäller Malmös dricksvatten tas det inte från Malmö, utan från sjön Bolmen i Småland, från Vombsjön i Lunds, Eslövs och Sjöbo kommun och från Grevietäkten i Staffanstorps kommun. Provtagning av Malmös dricksvatten påvisar låga halter av PFAS och ligger under Livsmedelsverkets gränsvärden.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen

